

**Til Folketingets Retsudvalg, Udenrigsudvalg og Grønlandsudvalg
Christiansborg, København K**

**Vedr.: Nordøst- og Sydøstgrønlands folkeretlige og menneskeretlige status under
Selvstyreloven af 2009**

Kære medlemmer af Folketinget,

Jeg fremsender hermed rapporten “Nordøstgrønland – Fra ubeboet ingenmandsland til dansk suverænitet” med tilhørende bilag, Appendix A og Appendix B, som belyser de folkeretlige, historiske og menneskeretlige forhold omkring Grønlands tredeling og Danmarks fortsatte forpligtelser i Arktis.

Materialet viser, at Grønland i praksis består af tre vidt forskellige regioner – Vestgrønland, Sydøstgrønland og Nordøstgrønland – med hver sin historiske udvikling, befolkning og folkeretlige status. Selvstyreloven af 2009 omfatter alle tre regioner som én enhed, men uden at tage hensyn til de særlige historiske og genetiske forhold i Østgrønland eller den juridiske særstilling Nordøstgrønland har haft som dansk statsterritorium siden Haag-dommen i 1933.

Særligt peger rapportens dokumentation på:

- at Tunumiit-folket i Sydøstgrønland udgør en særskilt oprindelig befolkning med eget sprog, kultur og genetisk identitet,
- at Scoresbysund (Ittoqqortoormiit) blev beboet først i 1926 på dansk initiativ og dermed ikke er en del af traditionelt inuitisk bosættelsesområde,
- og at Nordøstgrønland historisk og juridisk har været dansk suverænt territorium uden kontinuitet til grønlandske bosættelser.

Disse forhold rejser spørgsmålet, om Selvstyreloven af 2009 fuldt ud respekterer Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN’s erklæring om oprindelige folks rettigheder (UNDRIP), Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og Danmarks territoriale ansvar som EU-medlemsstat.

Derudover bør Folketinget vurdere, hvilke konsekvenser en eventuel grønlandsk selvstændighed vil få for Danmarks og EU’s grænser i Arktis – herunder om Nordøstgrønland fortsat skal anses som dansk statsterritorium.

Jeg skal derfor anmode om, at de relevante udvalg behandler sagen, eventuelt ved en

høring, hvor de historiske, folkeretlige og menneskeretlige forhold kan vurderes samlet.

Vedlagt fremsendes følgende bilag:

1. Nordøstgrønland – Fra ubeboet ingenmandsland til dansk suverænitet
2. Appendix A – Østgrønlands befolknings menneskeretlige stilling under Grønlands selvstyre
3. Appendix B – Regionale forskelle i Grønlands historiske og folkeretlige udvikling
4. Brev til Folketingets Ombudsmand af oktober 2025

Med venlig hilsen

John Lange

Mygind Damgaard, Assens

Oktober 2025